

A holokauszt emlékezete

Mindannyiunk számára ismert, hogy az emlékezés a zsidóságban vallási és így évezredek óta átvonuló kulturális kötelességünk. Emlékezünk a világ teremtéséről, a szombatról, a Tóraadásról, és emlékezünk az Egyiptomi Kivonulásra, a Hanukai csodára vagy Amelek leszármazottja, Hámán gonosz tervének megghiúsulására és a zsidóság felette aratott győzelmére.

Az Egyiptomi Kivonulást követően az éppen, hogy csak a nemzetté formálódás útjára lépett zsidó nép első próbatétele, ahogy azzal az egy héttel ezelőtt olvasott hetiszakaszunkban is szembesülhetünk, az azóta minden nemzedékben megjelenő örök antitézissel, magával az ősemekkel való első találkozásból fakad. Ettől a pillanattól kezdve válik a zsidóság történetének szerves részévé az állandó és megkérdőjelezhetetlen értékek tagadására, a zsidóság lényegének felszámolására egész létezését feltevő, minden nemzedékben ott kísértő ellenség. Már itt a több, mint 3200 évvel ezelőtt történt események leírásakor megtanulhatjuk, hogy a zsidóság alapjainak megkérdőjelezésére, annak felemésztésére szerveződő erő egyetlen ellenpontja a cselekvés. És nem volt ez másként a zsidó nép története során máskor sem.

Az emlékezés parancsa, melyet minden nap, minden héten gyakorlunk nem kontemplációra szólít fel minket. A zsidóság számára az emlékezés nem merengő ájtatot, hanem cselekvő felmutatást, tanúságtételt jelent. Tanúságtételt arról, hogy cselekvéssel minden nemzedékben felül lehet és felül kell kerekedni a kor Amalekjein.

A holokauszt történetével sem vagyunk másként. Gyakran halljuk ismételni, hogy azért kell emlékeznünk, hogy ez soha ne történhessen még egyszer meg.

De igazából nem ezért kell emlékeznünk: sokkal inkább tanúságot kell tennünk. Fel kell mutatnunk, hogy a legelképzelhetlenebb, legzüllöttebb, legaljasabb szándék sem győzedelmeskedhet.

Minden korban, minden nemzedékben meg van a képesség, a lehetőség, hogy ellenálljon, hogy legyőzze, hogy felülkerekedjen, ha ehhez a cselekvés útját választja.

Amikor 75 évvel a zsidóság, és az emberiség történetének legpusztítóbb időszakának magyar zsidó áldozataira emlékezünk nem kerülhetjük meg, hogy korunk Amelekjeiről ne ejtsünk szót, és ne ejtsünk szót az erre adandó cselekvő válaszokról.

Korunk Amelekjei egyre nagyobb számban tagadják el a holokauszt rémdrámájának eseményeit, és teszik ezt annak ellenére, hogy számosságban tán még soha nem beszéltünk ennyit róla. A cselekvő tanulság egyszerű és feladatot is kijelöl: sokat beszélünk a holokausztról, de talán nem megfelelő módon. 3 holokauszt után született generációval a tragikus események után bizonyosan nem a szembesítés, de sokkal inkább az örök erkölcsi tanulságok felmutatása a feladatunk.

Korunk Amelekjei a szélsőjobbaldali antijúdeizmus még mindig virulens bigottjai, akiket kizárólag oktatással, az ismerethiány pusztító vírusával szembeni egyetlen eszközzel tudunk megfékezni.

Korunk Amelekjei, a kortársi Európai antiszemitizmus terjedését fűtő erők, a fundamentalista iszlám radikalizmus gyilkos katonái. Nem fognak meghátrálni, míg egy erős, alapértékeiben feltétel nélkül hívő cselekvő ellenállással nem találkoznak.

Korunk Amelekjei a szélsőbaloldali Izrael-ellenesség képviselői, akik az Európában 75 éve a civilizált közösség konszenzusából kiírt, az elmúlt évtizedekben mindössze marginális, radikális szélsőjobbaldali mikro-csoportosulásokban megjelent eszméket kívánnak a mainstream politika közegébe visszaemelni. Ők sem fogják sanda küzdelmüket feladni, míg meg nem értik, míg a jószándékú többség cselekvő módon meg nem érteti velük, hogy Európa és az európai zsidóság egyszer már felülkerekedett ordas eszméken és ha kell meg fogja ezt tenni újra.

A holokauszt rettenetére emlékezvén annak örök érvényű üzenetét kell felmutatnunk. Amelik a zsidóság eszméinek mindenkori antitézise, annak az állandó erőnek az örök metaforája melyen népünk hite szerint közös erővel, a jók egyesített erejével mindig felül fogunk kerekedni!